

2024. május 19–
június 1.

ÉLETÜNK

Budapest-Kálvin Téri Református Egyházközség

PÜNKÖSD – LÉTÜNK ÚJJÁTEREMTÉSE A SZENTLÉLEK ÁLTAL

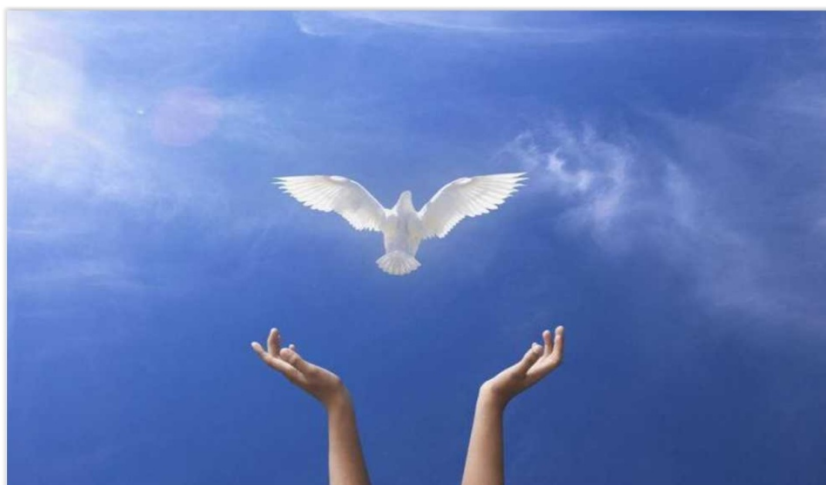
A Szentlélek ajándéka és jelenléte a legnagyobb és legcsodálatosabb, amit akár emberi közösségben, akár élőlényekben vagy a teremtett világban tapasztalhatunk. Hiszen a Szentlélekben nem valami „jólélek” van jelen, hanem Isten maga, a teremtő és megelevenítő, a megváltó és a boldoggá tevő (üdvözítő) Isten. Ahol a Szentlélek van, ott Isten sajátos módon van jelen, és Istent életünkben tapasztalhatjuk meg, amit Ő belülről tart meg. Ekként lehetséges, hogy életünket Istenben, Istent pedig életünkben érzékeljük, „kitapintsuk” és meglássuk, mert Ő az élet forrása. – Az a Lélek, aki betölti az életünket és betölti az egyházat, az az Istennek és Jézus Krisztusnak a Lelke. Miért is jött Krisztus erre a világra? Hogy életet adjon. Miért halt meg és támadt fel? Hogy az örök isteni Lélek minden testre kitöltessen. Az Ige testi alakot öltött magára, hogy általa részesüljünk a Szentlélekben. „Isten testünket vette magára, hogy mi a Szentlelket megkaphassuk” – írta Athanasius. Amit Isten története mutat az emberrel, illetve amit a földi teremtés története ábrázol, mindannak a célja a Szentlélek közössége. Karácsony, nagypéntek, húsvét és a mennybemenetel csúcsa, koronája: pünkösd. Krisztus történetének a célja ugyanis pünkösd, s ez nem egy pusztán függelék az üdvörtörténethez. Milyen tapasztalatra juttat hát minket a Szentlélek? Általa ismerjük fel Krisztust, és Általa részesülünk Krisztus szabadító életközösségében. E vonatkozásban a Lélek egészen önzetlen, és soha nem önmagára, hanem mindig Isten Fiára mutat. Amennyire csak megismerjük Krisztust, és hiszünk Őbenne, olyan mértékben kerülünk a Szentlélek befolyása alá, s akkor érezzük úgy az Ő energiáit, mint az eljövendő világ erőit (Zsid 6,5), hiszen Krisztus is önzetlen, és önmagáról a Szentlélekre irányítja tekintetünket. A saját életünk Lélek általi megelevenedésében az új teremtés eljövendő tavaszát érezzük meg, s mi magunk is az élő reménység forrásává válunk.

(Jürgen Moltmann gondolatai a Szentlélekről)

„Lábam előtt mécses a te
igéd, ösvényem világossága.”

(Zsolt 119,105)

Olvassuk közösen a Bibliát! Imádkozzunk együtt!

Május 19., pünkösdvasárnap, olvasandó: Jel 4

„... és (az élőlények) szünet nélkül, éjjel és nappal ezt mondták: Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, aki volt, és aki van, és aki eljövendő! És amikor csak dicsőséget, tisztességet és hálát adnak az élőlények a trónon ülőnek, aki örökkön-örökké él, leborul a huszonnégy vén a trónon ülő előtt, és imádja az örökkön-örökké élő; koronájukat is leteszik a trón elé, és ezt mondják: Méltó vagy, Urunk és Istenünk, hogy tied legyen a dicsőség, a tisztesség és a hatalom, mert te teremtettél mindent, és minden a te akaratodból lett és teremtett.” (Jel 4,8.b–11)

Magyarázat: A négy „élőlény” tele szemekkel Isten trónja előtt négy hatalmas angyali lény (6.v.). Ezékiel könyvében (1,10) négy egymáshoz hasonló lényt lát a próféta egyenként négy arccal, itt János egymástól különböző négy lényt ír le, amelyek oroszlánhoz, bikához, emberhez, illetve sashoz hasonlítanak (7.v.) Az egyházi atyák tévesen az evangélistákkal azonosították ezeket a lényeket. Ennek az azonosításnak semmi tárgyi alapja nincsen. A kép mögött a babiloni asztrális vallás négy állatköre áll, amely a négy évszakot vezeti be: a bika a tavaszt, az oroszlán a nyarat, a skorpíóember az őszt, a sas közelében álló vízöntő a telet. Külsőjükben a szeráfokhoz hasonlítanak (Ézs 6,2kk.). Isten mindent tudó, mindenható, múltat, jelent és jövőt átfigó, a természetet és a történelmet irányító hatalmának a jelképei és követői (8.v.). A négy élőlény magasztaló énekbe kezd. A dicsőítés, tisztességadás és hálaadás, a hódolat olyan megnyilvánulásai, amelyek csak Istent illetik meg. Isten nevét továbbra sem ejti ki a látnok. A trónon ülő mellé most egy másik méltóságjelző is járul, amit az Ószövetség és a kegyes zsidóság is csak Isten nevével kapcsolatban használt: „az örökké élő” (vö. Zsolt 42,3; Hós 2,1; 1Thessz 1,9; 1Tim 6,16). A négy „élőlény” magasztaló énekére a huszonnégy vén lerakja koronáit a trón elé imádata jeléül. A római történetírók (pl. Tacitus) jegyzik fel, hogy a vazallus fejedelmek hódolatuk jeléül lerakták királyi jelvényeiket a római császár szobra elé. Így dicsőítik az angyali fejedelmek is a Királyok Királyát. A „Méltó vagy...” megszólítás az ünnepélyes hódolat kifejezése. Valószínű, hogy eredetileg az olimpiai győztesek koszorúzásakor mondták. Később az egyház a püspökök beiktatásakor használta. Az „Urunk és Istenünk” kifejezés a császárkultusz elleni kritika is egyben. Domitianus volt az első császár, aki elrendelte, hogy hivatalos megszólítása ez legyen: „Dominus et Deus noster.” Egyedül az örökké élő Isten a méltó, hogy így szólítsák, mert ő teremtett mindent, és az ő szuverén akaratából lett minden. A világ teremtésének végső értelme és célja Isten akarata. Emögé földi ember már nem láthat be.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy az örökkévaló Isten minden élet kezdete és forrása, valamint beteljesítője és célba juttatója. Ő mindenható Ura, gondviselője és megtartója az egész teremtettségnek, és benne az embervilágnak. Egyedül őt illeti a dicséret és a magasztalás, hogy a bűn rombolása ellenére is lehetőséget adott számunkra, hogy megtalálhassuk és felismerhessük Őt, és irántunk való szeretetét

Jézus Krisztusban. Valóban méltó vagy, Urunk és Istenünk, hogy egyedül tiéd legyen a dicsőség, a tisztesség, a hatalom és a hálaadás!

Május 20., pünkösdhétfő, olvasandó: Jel 5

„És láttam, hogy a trón, a négy élőlény és a vének között ott áll a Bárány. Olyan volt, mint akit megölték; hét szarva volt és hét szeme: az Isten hét lelke az, akiket elküldött az egész földre. A Bárány odament, és átvette a könyvet a trónon ülő jobb kezéből. ... Méltó vagy arra, hogy átvedd a könyvet, és feltörd annak pecsétjeit, mert megöletted, és véreddel vásároltad meg őket Istennek minden törzsből és nyelvből, minden nemzetből és népből...” (Jel 5,6–7.9)

Magyarázat: A látók közepén, a trón és a négy élőlény között egy Bárányt látott állni. A hét szarv az uralkodói hatalom teljességének jele (5Móz 33,17; Zsolt 22,22). A hét szem, „Isten hét Lelke”, a Bárány Isten mindenütt jelenvaló, mindent látó és tudó, és mindenütt ható Lelke teljességének birtokosa. Tehát a Bárány bírja az isteni hatalom teljességét. De ez a bárány emberi vonásokat is visel: „mintha meg lett volna ölvé”. A Bárány áldozati bárány jeleit viseli. A keresztyén olvasó tudja, hogy nem más, mint a keresztre feszített Krisztus, aki helyettes elégtételt szenvedett a világért (Jn 1,29–36; 19,36; 1Kor 5,7; 1Pt 1,18). Ez a Bárány azonban „győzött” (5.v.), tehát nem maradt a halálban, – ez a szó utalás a feltámadására. A „Bárány” jellegzetesen keresztyén messiási méltóságjelző. – A megöletett és feltámadott Krisztus átvette a könyvet a trónon ülő jobb kezéből. Ez a cselekedet az ókori keleten az uralkodói tisztbe való beiktatás aktusa. A keleti uralkodók ábrázoltatták így magukat, amint átveszik istenüktől a királyi megbízatásukról szóló dokumentumot. A 7. vers az öskeresztyénség hitvallásának tömör összefoglalása: a megöletett és feltámadott Jézus Krisztus az Úr (vö. Fil 2,11; Mt 28,18–20). Ez az uralom még nem nyilvánvaló az egész világ előtt, csak a sorskönyv pecsétjeinek feltörése után és a végső idők eseményeinek lezáródása után válik azzá, de az egyház a mennyei lényekkel, az Isten előtt szolgáló angyalokkal együtt már tudja ezt, ezért számára kimeríthetetlen vigasztalás és erő forrása.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy a megöletett és feltámadott Bárány az, aki igazán győzött, és mi is vele együtt lehetünk győztesekké. Őt követve, nem uralkodnak majd rajtunk többé a sors és a halál erői, hanem Ő vezet minket Isten országának dicsőséges beteljesedése felé. Áldjuk Őt életünk eseményeiért, amikor saját életünkben tapasztalhatjuk Krisztus szabadító hatalmát, s Őt dicsőítjük azokért az embertársainkért, akik életében ott látjuk az Ő győztes, nagy uralmát. Ővé legyen ezért az áldás és a tisztesség, a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké!

Május 21., kedd, olvasandó: Jel 6,1–8

„És láttam, amikor a Bárány feltörte a hét pecsét közül az elsőt, és hallottam, hogy a négy élőlény közül az egyik mennydörgéshez hasonló hangon szól: Jöjj! És láttam: Budapest-Kálvin Téri Református Egyházközség Hírlevele

íme, egy fehér ló, a rajta ülőnek íja volt, és korona adatott neki, és győzelmesen vonult ki, hogy újra győzzön.” (Jel 6,1–2)

Magyarázat: Az egyes pecsétek felnyitása utáni látomásokban fokozódnak a katasztrófák egészen Krisztus visszajöveteléig. Az első négy látomás, a négy pecsét feltörésének eseményei párhuzamosan futnak egymás mellett (1–8), az ötödik (9–11) és a hatodik (12–17) látomás különálló eseményeket ábrázol. – Amint a Bárány feltöri az első pecsétet, a négy élő lény közül az első hatalmas hangon előszólít egy fehér lovon ülő lovast, akinek a kezében íj volt, fején korona és győztes hatalom adatott neki. A jelenség jellegzetesen egy párthus lovas képe. A párthusok a császárok korában többször betörték a római birodalomba és fennállt a veszély, hogy elfoglalják a birodalom keleti részét. A vízió jelentése: a megerősödött párthus birodalom győzelmei Róma felett a vég kezdetét jelentik (1–2). – A második pecsét felnyitásakor egy tűzvörös ló jött elő. A vörös szín a vér jele. Lovasának megadatott, hogy elvegye a békességet a földről. A kard a háború jele (Mt 10,34; Mk 13,7). Azt jelenti a látomás, hogy a végső időkben soha nem látott méretű háborúk törnek ki, amelyek az egész lakott területet sújtják. Az emberek esztelen dühükben egymást gyilkolják (3–4). – A harmadik pecsét felnyitásakor megjelent fekete ló és lovasának kezében a mérleg az éhínség jele, rossz aratást, szegény esztendőt jelentett. (vö. Mk 13,8). Ha egy mérce búza egy dénár, ez azt jelenti, hogy egy munkás napi keresetéért csak annyit vehet, amit aznap felél. Kezétől a szájáig él. Ez az ár a normálshoz képest kb. tízszeres drágulást jelentett. – A negyedik fakó ló és rajta a halál és az alvilág letarolják, amit az első három meghagyott. A háborúval és az éhséggel együtt járnak a járványok. Az előző történelmi korok réme a pestis, a döghalál, amelyet a temetetlen hullák tetemei terjesztettek, és a háború után legyengült emberek közt szedte áldozatait.

Imádkozzunk, adjunk hálát a Szentírás, és benne a Jelenések könyvét ihlető Szentléleknek, hogy bár félelmetesek ezek a képek, és félelmet ébreszthet bennünk az egész fejezet, sőt az egész Jelenések könyve; de mégis lehet úgy olvasni e mondatokat, hogy abból nem csak az ítéletet olvassuk ki, hanem az ítéletek mögött meghúzódó isteni szándékot és akaratot is meglátjuk, megértjük. Mert a bűn zsoldja valóban a romlás és halál, ezt látjuk itt is kibontakozni, azonban Isten gyermekeinek nem ettől kell félniük, nem ez az igazi ellenségük, hanem a Krisztushoz való hűtlenség (hitelenség), ha bennünk nem győzedelmeskedett még igazán a halált legyőző, a feltámadott és dicsőséges Krisztus követésére hívó evangélium. Kérjük Urunk segítségét, hogy a félelem lelke helyett adjon nekünk Lelkéből való erőt és hitet akaratának meghallására és megcselekvésére.

Május 22., szerda, olvasandó: Jel 6,9–17

„És láttam, amikor feltörte a hatodik pecsétet: nagy földrengés támadt, és a nap elsötétült, mint egy fekete gyászlepel, a hold pedig egészen olyan lett, mint a vér, és az ég csillagai lehullottak a földre, ahogyan a fügefa hullatja éretlen gyümölcsét, amikor nagy szél rázza...” (Jel 6,12–13)

Magyarázat: Az ötödik pecsét felnyitásakor a látnok a mennyben egy oltárt pillant meg, amelynek a lábánál azoknak a lelkei vannak, akik vértanúhalált haltak Isten igéjéért. A vértanúk halála áldozatnak számít Isten előtt (vö. Fil 2,17; 2Tim 4,6). Ez az áldozat nem Krisztus halálával egyenlő, vagy hozzá hasonló, hanem ahhoz csatlakozó áldozat az evangélium ügye érdekében (vö. Kol 1,24). A mennyei templomban az oltár az a hely, ahol az üdvözült lelkek Isten különös közelében vannak. Amíg a testük a feltámadást várja, lelkük Istennél van (vö. 7,15). A vértanúk lelkeinek aggódó kiáltása közvetlenül Istenhez jut. A kiáltás tartalma az, hogy Isten gyakorolja bírói hatalmát a gonoszokon, köztük az üldözőkön. Nem egyéni bosszúállás hangja ez, hanem Isten igazságos ítéletének sürgetése (10.v). – Az ezután következő kép az apokaliptikus dráma bevezetésének a csúcspontja: a menny és a föld megrendülése. E hagyomány szerint az utolsó idők eseményeihez tartozik a földrengés és a biztos alapzat széthullása (vö. Mk 13,24). János ebben a képekkel zsúfolt látomásban szabadon használja az Ószövetségből vett képeket. A nap elsötétedik, nem bocsátja ki éltető fényét, mintegy gyászruhába öltözik; a hold ezüstös, barátságos fényt adó színe ijesztő vérvörössé lesz. A csillagok, amelyek az ókori nézetek szerint a mennyboltozatra vannak erősítve, most lehullanak, mint az érett füge (13). Az ég, amelyet sátor formájúnak képzeltek el, most feltekeredik, mint egy könyvtekeres. A hegyek és szigetek elmozdulnak helyükről, a világ rendje felbomlott (14). A rettenetes események elöl egyetlen ember sem menekülhet el. Mintegy hét rendben sorolja fel az embereket a leghatalmasabbaktól a legalacsonyabb sorsúakig, rabszolgákig. Az utolsó ítélet előrevetíti árnyékát, amikor mindenkinek egyenként ítéletre kell állnia (2Kor 5,10). Az ítélettől való félelem jele, hogy kívánják inkább, hogy a hegyek rájuk essenek, mint a bünt büntető Isten és az ítéletet tartó Bárány ítélő széke elé kerüljenek. Ilyen iszonyú büntudat terheli őket (16 v.). A nagy kérdés: „Ki állhat meg?” amikor eljön Isten haragjának napja. A 7. rész felelet erre a kínzó kérdésre.

Imádkozzunk azokért a különböző felekezeti s nemzetiségű keresztyén hittestvéreinkért az egész világon, akik az ebben a látomásban szereplő mártírokhoz hasonlóan Krisztus-hitükért és az Isten Igéjéért szenvednek, vállalnak üldöztetést vagy halált, mert azt hirdették és megtartották. Mint az igében szereplő mártírok lelkei tették, kiáltunk mi is Istenhez óértük: Kérünk, Urunk, ne próbálj bennünket erő felett; de vértessz fel minket mennyei erővel, ha tanúskodnunk kell Igédéről. Adj hitet és erőt, hogy gyermekeid az evangélium szolgálatában el tudják még hordozni azokat a szenvedéseket, amelyeket eléjük adtál. Segíts, hogy ne kövessük az ellened szegülőket, a benned nem hívők példáját, akik az összeomlás idején is menekülnének az elől, aki elől nem lehet elrejtőzni. Mi nem Őelőle, hanem Őhöz akarunk futni!

Május 23., csütörtök, olvasandó: Jel 7,1–8

„Ezután láttam, hogy négy angyal állt a föld négy sarkán, és féken tartották a föld négy szelét, hogy ne fújjon szél a földre, se a tengerre, se a fákra. Láttam, hogy egy másik angyal is feljön napkelet felől, akinél az élő Isten pecsétje volt...” (Jel 7,1–2)

Magyarázat: A 7. rész a Jelenések könyve katasztrófa-sorozatában olyan, mint a vihar előtti csend. Az utolsó idők drámája egy időre megállt, amíg Isten angyalai elpecsételik Isten szolgálóit. – János (az ókori szemlélet szerint négyszög alakú föld négy sarkán) négy angyalt látott, akik a négy szelet tartották vissza (1. v.). Az apokaliptika jelképrendszerében a világ négy tája felől jövő hatalmas, pusztító szelek egyszerre történő elszabadítása a közelgő vég jele (Dán 7,2). A négy angyal parancsot kap egy hatalmas angyali fejedelemtől, hogy tartsa vissza a szárazföld és a tenger elpusztítására kész erőket, míg el nem pecsételik Isten szolgálóit. Az angyal kelet felől jön, ahol (az apokaliptikus hagyomány szerint) a paradicsom volt, és ahonnan a Messiást várták. Az ókori keleten pecséttel jelölték meg a rabszolgákat (és az állatokat), hogy visszavonhatatlanul kétségtelenné tegyék hovatartozásukat. Az Isten által való elpecsételés nemcsak Isten tulajdonjogának, hanem az Istentől nyújtott védelemnek is a jele a végidők próbái között (Ez 9,4; vö. 2Kor 1,20; Gal 6,17; Ef 1,15; 4,30). Ez a pecsét az őskeresztyénség hite szerint a keresztség. Ez az elpecsételés azonban nem jelenti egyben a szenvedéstől való mentességet, hanem azt; hogy a végső idők minden kísértésében és nyomorúságában sem ragadhatja ki a sátán őket Isten kezéből. – Az elpecsételés módjáról nem ír semmit a látók. Ellenben az elpecsételtek számát közli. A 144000 legkézenfekvőbb jelentése az, amit maga János is közöl. Izráel tizenkét törzséből egyenként tizenkétezer reprezentálja a választottakat, vagyis nem konkrét létszámot jelöl, hanem a 144000-ek közösségébe beletartoznak mindazok, akik hitvalló, bizonyoságtévő életükkel Istennek szolgáltak.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy mielőtt az ítélet erői szabad utat kapnak, az Úr először elkülöníti, elpecsételi magának az Övéit. Magasztaljuk mennyei Atyánkat, hogy az ő Fia, Jézus Krisztus érdeméért mi is a „lelki Izráelhez”, Isten népéhez tartozunk, amelyet minden nemzetből, nagy sokaságból választott ki magának az Úr; így nekünk sem árthat Isten jogos haragja. Mi is az Ő védelme alatt állunk az eljövendő harag idején, noha mi sem vagyunk különbek ezeknél, ám Isten kegyelme könyörült rajtunk is: kiválasztott, újjászült, és elpecsételt minket.

Május 24., péntek, olvasandó: Jel 7,9–17

„Ezek után láttam: íme, nagy sokaság volt ott, minden nemzetből és törzsből, népből és nyelvből, amelyet megszámolni senki sem tudott; a trón előtt és a Bárány előtt álltak fehér ruhába öltözve, kezükben pedig pálmaágak, és hatalmas hangon kiáltották: Az üdvösség a mi Istenünké, aki a trónon ül, és a Bárányé!” (Jel 7,9–10)

Magyarázat: János ezután egy megszámálhatatlan sokaságot látott, amelynek a számát csak Isten tudhatja. Ezek a pogányok közül elhívott szentek. Az egész sokaság Isten trónja és a Bárány előtt állt. Ez a sokaság már nem a földön küzdő, szenvedő, hitvalló egyház, hanem a mennyei, Krisztus által üdvözült, győzelmes egyház. Jóllehet a látomás még ígéret, de a prófétai bizonyosság Isten ígéreteit beteljesedett valóságnak látja. A sugárzó fehér ruha a mennyei lények öltözete, az üdvösség jele (vö. 3,5; 4,4), a pálmaág a kézben győzteseket megillető jelvény. – A nagy sokaság Istent és a Bárányt dicsóítja. Az ének a sárkány legyőzése (12,10) és Babilon bukása után (19,1) ismét elhangzik. Az ének már most Isten és a Bárány győzelmét dicsóítja.

Az üdvözültek énekére angyalok felelnek egy kéttagú énekkel, amelyben az a hitvallás fejeződik ki, hogy minden dicsőség Istent illet (10,12; vö. 5,14). A fehérruhás sereg Isten trónja körül, a győzelmes egyház „nagy szorongattatásból” (Dán 12,1; Mk 13,19) jött, próbákon, kísértéseken, vértanúságon át jutott el a győzelemig. De nem magának köszönheti, hogy üdvözült, mennyei boldogságot nyert, hanem a Báránynak, akinek vérében megmosta „ruháit”. Ezért lehetnek szüntelen Isten trónja előtt. A szenvedések és próbák mélyéről jövő egyházát Krisztus, a jó pásztor vezeti az örök élet forrásaira (Jn 4:10–15). Az emberi léttel és a hitvalló étellel járó szenvedéseknek emléke sem marad, mert Isten minden könnyet letöröl a szemükről (Ézs 25,8; Jel 21,3).

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy Isten megadja nekünk az erőt és a kegyelmet ahhoz, hogy a nagyon nehéz időkben is az Övéi maradhassunk! Magához von minket, és nem engedi, hogy a világ gondja vagy a „nagy nyomorúság” eljövételétől való rettegés megakadályozza bennünk igéje munkáját. Kívánjunk egészen Őhöz tartozni, mindenünket Neki adni, és az Ő jelét és pecsétjét hittel viselni magunkon életünk minden órájában. Áldjuk Őt, mert ő nem engedi, hogy a világban győzzenek a sátáni, embergyilkos erők és nem engedi, hogy a hamisság diadalmaskodjon az igazság felett. Adjunk hálát Istennek a nagy ígéretért, hogy a mi Urunk, Krisztus, a jó pásztor elvezet minket és egész egyházát az örök élet forrásaihoz, ahol Isten minden könnyet letöröl a szemünkről.

Május 25., szombat, olvasandó: Jel 8,1–6

„Amikor feltörte a hetedik pecsétet, csend lett a mennyben mintegy fél óráig. És láttam a hét angyalt, akik az Isten előtt álltak, és adatott azoknak hét trombita. – A hét angyal pedig, akinél a hét trombita volt, felkészült, hogy trombitáljon.” (Jel 8,1–2.6)

Magyarázat: A hetedik pecsét felnyitását a mennyben csend követi „mintegy fél óráig”. Az apokaliptika jelképrendszerében a csend Isten teremtését megelőző állapot, tehát az új teremtést megelőző feszült várakozás jele. A „fél óra”, a „fél idő” vészthozó száma, az új teremtést megelőző ítéleteket és katasztrófákat jelzi. Az új teremtésre váró mennyei istentisztelet résztvevői feszült, fenséges és félelmetes csendben várják Isten új teremtését bevezető tettei kezdetét. – A hét angyalnak, akik Isten parancsai teljesítésére készen, öelőtte állnak, hét trombita „adatott”, nyilvánvalóan Isten, illetve Krisztus által. A trombita: harsona alakú, fűvös hangszer, amelyet istentiszteleti hangszerként és harci kürtként használtak. Itt az utolsó idők jeleként szólal meg. – Az oltáron ott vannak a szentek imádságai, melyhez az angyal tömjént, füstölő áldozathoz használt füstölőszert tesz. A tömjén és az imádság hasonlata a Zsoltárok könyvéből ered (141,2). Az imádság lehet jó illatú áldozat, illat-áldozat Isten előtt, de szükség van arra, hogy a mennyei oltáron megtisztuljon minden földi szennytől. Arra mutat rá ez a kép, hogy a földön élő, a történelmi utat járó, a földön küzdő és szolgáló egyház imádságai által van jelen a mennyben, Isten trónjánál, és vesz részt a mennyei istentiszteleten. A Jelenések könyve ismételtlen rámutat az imádság nélkülözhetetlen szerepére és páratlan lehetőségeire az egyház

életében. Isten válasza az imádságra, hogy elkezd az ítéletet. Ennek jele az oltárról a földre dobott tűz képe.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy amikor Isten megkezd a helyéről kimozdult világ megítélését, ez az ítélete több annál, mint hogy megítéli a bűnt. Áldjuk Őt, hogy az ítélet valójában a világ Isten akarata szerinti helyreállítása, hogy végre újra érvényesüljön az Ő életet adó igazsága. Ezt az ítéletet imádságos csend előzi meg: jó illatú füstként száll az Úrhoz a szentek imádsága. Ezt ne felejtsük el: az ítéletet a mennyben imádság előzte meg; az önmagából kifordult embervilágért való imádság. Ez a mi feladatunk is, hogy mint Isten gyermekei, imádkozzunk a világért, a bűnösök megtéréseért, mert Ő nem akarja, hogy némelyek elpusztuljanak, hanem, hogy mindenki megtérésre jusson (2Pt 3,9).

Május 26., vasárnap, olvasandó: Jel 8,7–13

Szentháromság vasárnap és a magyar református egység napja

„Trombitált az első, és jégeső támadt, és tűz vérrel keverve, és lehullott a földre: megégett a föld harmada, megégett a fák harmada, és megégett a zöld fű is mind...” (Jel 8,7)

Magyarázat: Az első négy látomás a 6. fejezet 1–8 verseihez hasonlóan szorosan egybekapcsolódik, és rövid összefoglalásban jelenik meg. A négy első trombitaszót követő eseményekben az egyiptomi csapások ismétlődése figyelhető meg, kozmikus méretekre kivetítve. Emellett megfigyelhető a katasztrófák súlyosságának fokozódása is. Az ítélet kiterjed az egész mindenségre, átfogja a földet, a tengert, az édes-vizeket és az égitesteket. Vészesen összezsugorodik mindaz, ami az embernek eledelt ad, ami kedvessé teszi életét. A föld, amelyiket az ember, mint kertet művel, „felégetett földdé” lesz, a pusztító bűn visszatükrözéseként. A halak tömeges pusztulása, amelyek a tengerpartok lakosságának fő eledelül szolgáltak, valamint a tengeri flották és legénységük pusztulása mutatja, hogy a természet ellenségévé lett az embernek, aki kilépett a teremtés rendjéből és ellensége lett a teremtő Istennek. Bár az üröm, amely egy növény keserű ízű kivonata, nem mérgező, de mint vallási szimbólum, méregnek számít. Az Istentől való elszakadás, a fájdalom, az ítélet és keserűség szimbóluma (vö. 5Móz 29,18; Jer 9,15; JSir 3,5; Ám 5,7; 6,12; Péld 5,4). Az élet helyett halált adó vizek szintén a természet rendjének a visszájára fordulását jelentik. Isten ítélete folytán a tápláló természet halált hozóvá válik. Végül az égitestek elveszítik fényük egyharmadát. Nap és holdfogyatkozás az ókorban rémületet váltott ki és háborúkat, természeti katasztrófák jelzésének számított. A nap fénye nemcsak a vegetáció és az emberi élet feltétele, hanem Isten kegyelmének a jele is (vö. Mt 5,45). Az ember élete, és egyáltalán az élet nem természetes a földön, Isten kegyelméből van, aki szuverén szeretetéből gazdagon adja, vagy igazsága szerint elvonja annak feltételeit. Az első négy csapás tartalmi magyarázata Jézusnak Lk 21,25–26-ban közölt szavaiban található. Mindezek a jelek az Emberfia eljövételének közelségét mutatják, egyben az Isten országa közelgő érvényre jutására utalnak.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy Isten szava halk és szelíd (1Kir 19,12), de soha nem erőtlenségre, hanem mindennél nagyobb hatalomra. Ez a szelíd hatalom megérint; nem csak simogatva, hanem felrázva is. Erről szól az ige. Az angyalok megfűjják az ítélet trombitáit, és természeti csapások érik a szárazföldet, a vizeket, az égboltot. A természet felett „uralkodhat” az ember, de mindig tudnia kell, a világ Ura az élő Isten, az ember csak művelésre és őrzésre kapta azt. Könyörödjünk, hogy Isten bocsássa meg nekünk, hogy elfelejtettük az Urat, félreértettük a feladatot, felelőtlenül uralkodni kezdtünk. Ezért, noha folyamatosan szól az Úr, egyszer csak megráz! A csapás azonban mindig harmadrészt érint, kétharmad rész kíméletet nyer. Ezek a csapások figyelmeztetések, megtérésre, megmenekülésre hívnak. Adjunk hálát Istennek, hogy az Ő ítéletében ott van a kegyelme, amely kicsírázik és körülfogja az ítéletet. Ezek a csapások Isten világmegváltó tervének részei. Isten ítélete rádöbbszenti az embert, hogy milyen kicsiny, és csak az Úrhoz menekülhet (Zsolt 11,1-2). Örömmé tettük az életet, Isten azonban a feltámadott Krisztusban kinyilvánította, hogy örömet akar. Ma is szól, megráz, ébreszt, hív mindannyiunkat!

Május 27., hétfő, olvasandó: Jel 9,1–12

„Az ötödik angyal is trombitált, és láttam, hogy egy csillag leesett az égből a földre, és neki adatott az alvilág kapujának kulcsa. Felnyitotta az alvilág mélységét, és füst szállt fel onnan, mint egy nagy kemence füstje, és elsötétült a nap és a levegő a mélység füstjétől...” (Jel 9,1–2)

Magyarázat: Eddig természeti katasztrófák sújtották az embereket, ezután a csapások démonikussá fokozódnak, az alvilág szabadul rá az emberre. Az ötödik trombitaszó által kiváltott események részben a nyolcadik egyiptomi csapáshoz (2Móz 10,1.kk.), részben a Jóel próféta könyvének 1–2. részében leírt sáskacsapáshoz hasonlíthatóak. A képet a végidőbeli helyzet démonikus vonásokkal színezi, és kozmikus méretűvé fokozza. A csillag, amely a mennyből a földre hull, mennyi lényt ábrázol (vö. Jel 20,1). Az angyalnak „adatott” az „alvilág mélységének kulcsa”. Az alvilág (amelyet a bibliai hagyomány hol elválaszt a seoltól, hol egybe von vele, vö. Jób 41,22kk.; Róm 10,7), az apokaliptikus irodalom szerint a gonosz lelkek tömlőce (vö. Lk 8,31). Ennek a kulcsa Krisztus kezében van (vö. Jel 1,18). Most egy angyal kapta meg, hogy nyissa fel és szabadítsa rá a démonokat az embervilágra. Az ókori világkép szerint a mindenség három rétegben helyezkedik el: fent a menny, Isten és a mennyi lények lakóhelye, középen a föld, az emberek és a földi élet, növények és állatok világa, lenn, a föld alatt pedig a halottak és a gonosz lelkek világa. A mélységben tűz van. Ez a világkép, amelyet a bibliai emberek is magától értetődően átvesznek az ókor szellemi örökségéből, nem kötelez bennünket. Nekünk, éppen úgy, mint a bibliai kijelentés közvetítőinek, nem a kifejezési forma, hanem annak teológiai tartalma a fontos. Ez a tartalom ebben az igeszakaszban így összegezzük: Isten az utolsó időkben a bűn büntetéséül megengedi, hogy a gonosz kitombolja magát a világban. Azonban az életpusztító, ártó erők tombolásának határa van. Elszabadításuk nem jelenti végleges uralmukat. Istennek van hatalma visszaparancsolni őket. A világban ő marad az Úr.

Imádkozzunk, adjunk hálát Istennek azért, hogy világunk megannyi fenyegető körülménye és története ellenére vallhatjuk, hogy mi testestől, lelkestől Krisztuséi, az ő tulajdonai vagyunk. Igénk rámutat, hogy milyen az a világ, amely nem akar Istenhez tartozni. A tőle elszakadt embervilágon fokozatosan láthatóvá lesz valóságos, beteg állapota. A teremtett világ pusztul, és fokozatosan démonizálódik az Isten nélküli embervilág. Ennek ábrázolása a sáskák és skorpiók képe. Mindenütt harc és gyötrelmelem, és mindenki csak a maga bajával, kínjával foglalkozik. Ezek a létrontó erők, mint valamiféle sáskák tarrá rágnak az emberi életeteket; és mint valamiféle skorpiók, gyötrik őket. Magasztaljuk Istent, hogy e szomorú fejlemények ellenére mégis van remény mindazok számára, akiknek homlokán ott az Ő pecsétje. Azok ők, akik az Övéi, akik nem keményítették meg szívüket a bajok idején, hanem megtértek és megjobbították életüket. Lelkük békéjén, rendíthetetlen nyugalomukon a pokol seregei sem tudnak erőt venni. Most, amíg a kegyelmi időben vagyunk, könyörögjünk Urunkhoz: Jöjj, győztes, feltámadott Urunk, vedd birtokba ezt a világot, könyörülj, és állítsd meg a pusztulást!

Május 28., kedd, olvasandó: Jel 9,13–21

„A hatodik angyal is trombitált, és hallottam egy hangot az Isten előtt álló aranyoltár négy szarva közül, amely ezt mondta a hatodik angyalnak, akinél a trombita volt: Oldd el a négy angyalt, akik meg vannak kötve a nagy folyamnál, az Eufrátesznél. És eloldatott a négy angyal, akik készen álltak, hogy bármely órában, napban, hónapban és esztendőben megöljék az emberek harmadát.” (Jel 9,13–15)

Magyarázat: A hatodik angyal trombitaszavának elhangzása után a mennyei áldozati oltár négy szarva felől parancs hangzik el, amelyben a trombitáló angyal parancsot kap az Eufrátesznél megkötözött négy angyal eloldozására. Az oltár az a hely, ahová a szentek imádságai felszálltak (6,8; 8,3). A következő események is úgy tekinthetők tehát, mint a szentek imádságaira adott felelet, amelyek közelebb hozzák Isten országát. A 7,1-ben már találkoztunk négy angyali lényvel, akik a föld négy sarkán állottak. Ott visszatartották a csapást, itt pedig viszik a csapást a négy égtáj felé. A két jelenésben csak a négyes szám közös. Ott Isten angyalairól, itt démoni lelkekről van szó, akik démoni seregeket vezetnek pusztításra. Rendeltetésük az emberiség egyharmadának elpusztítása. Még az utolsó idők apokaliptikus eseményei között sem pusztul el mindenki. Az elpusztultak sorsa a megmaradóknak intelemül szolgál. A négy angyal a háború hihetetlen pusztítását bocsátja a világra. A pusztító angyalok által vezetett sereg lovasainak apokaliptikus száma húszezerszer tízezer, azaz 200 millió. Ez a szám csak a seregek ellenállhatatlan voltát jelzi. Ez a csapás figyelmeztető ítélet volt azok számára, akik megmenekültek a haláltól, hogy térjenek meg a bálványozástól, a gonoszságból. De ezek elzárkóznak, keménységükben Isten megtérésre hívó üzenetétől, és továbbra is a teremtményeket imádják a Teremtő helyett (vö. Róm 1,21kk.). Az apokaliptikus ítéletek gomolygásában sem szabad elfelejtenünk, hogy az egész emberi történeten át, annak utolsó fejezetéig mindenütt Isten kegyelmi szövetsége és megtérésre hívó szava kíséri az emberiséget. A Jelenések könyve megtanít bennünket arra, hogy ezt a szövetséget és az evangélium szüntelen szóló szavát fontosabbnak tartsuk, mint a történelmi ítéleteket. Ennek a kegyelmi szövetségnek a meghirdetésében van az egyház felelőssége és szolgálata.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy ha hitünk erős fundamentuma az, hogy életünkben és halálunkban Jézus Krisztusnak a tulajdonai vagyunk, akkor már azt is tudjuk, hogy ő minket az ördög minden hatalmából megszabadított, s úgy megőriz, hogy akarata nélkül egy hajszál sem eshet le fejünkről – sőt inkább szükséges, hogy minden a boldogságunkra szolgáljon. E hitben élni több annál, hogy mások vagyunk, mint a többiek! Ebben nem elkülönülés, hanem szilárdság, biztos tudás, sőt a pokol minden démona feletti győzelem rejlik! Jöhet a jégeső, amint jön is, jöhet az égő csillag földre hullása, a világosság harmadának elvesztése, jöhetnek sáskák és pusztító angyalok, – akármi jön is: életünk már nem a miénk, hanem hűséges Megváltónké, Jézus Krisztusé! Legyen ezért a dicsőség és a hálaadás a mindenható Istené!

Május 29., szerda, olvasandó: Jel 10,1–7

„És láttam, hogy egy másik erős angyal leszáll az égből. Felhőbe volt öltözve, a fején szivárvány, az arca olyan, mint a nap, a lába pedig mint a tűzoszlop, kezében nyitott könyvecske volt... ” (Jel 10,1–2.a)

Magyarázat: A jelenések színhelye János látószögéből változik. Az eddig kinyilatkoztatott jelenéseket a látnok a mennyből, Isten trónja mellől, Isten templomából szemlélhette (vö. 4,1). János most újra a földön van. Az erős angyal, aki leszáll a mennyből, az apokaliptika képvilágát figyelembe véve Gábrriel arkangyal, aki Isten követe, és akinek ez az állandó jelzője: „erős”. A szivárvány a feje fölött és napként sugárzó arca földöntúli hatalmát és méltóságát jelképezi. A szivárvány ezen kívül Istennek az emberrel kötött kegyelmi szövetségére utal (1Móz 9,13kk.; Ez 1,28; Jel 4,3). Lábai tűzoszlophoz hasonlóak (vö. 1,16). Bal lábát a tengerre, jobb lábát a szárazföldre helyezi. A „tenger és a föld” kifejezések az Ószövetségben a világ teljességének jelképe. Gábrriel tehát annak nevében szól, aki Ura a szárazföldnek és a tengereknek és minden bennük lévőknek, tehát az egész teremtett világnak. Az angyal kezében nyitott könyvecske van (biblaridion). Erről, illetve ennek tartalmáról később beszél az angyal. A szöveg összefüggéséből kitűnik, hogy ez a könyvecske nem azonos a sorskönyvvel (biblion!), amit Krisztus vesz át a trónon ülő kezéből (5,1kk.). Az angyal kezében lévő nyitott könyvecske próféciákat tartalmaz, amelyek csak egy kis fejezetét alkotják a Krisztus kezében lévő könyvnek, amelyben Istennek az utolsó időkre vonatkozó teljes terve van megírva. – Az angyal hatalmas hangon felkiáltott, rá a „hét mennydörgés” válaszolt (3. v.), de a hét mennydörgés szavát nem volt szabad Jánosnak megírni. Az egyház története folyamán sokan próbálták kíváncsiskodva megfejteni az angyal és Isten között folyó hatalmas dialógust, de mindez hiú emberi próbálkozás maradt. Az embernek nem adatott Istenről és Isten terveiről más „szó”, csak Jézus Krisztus. Annyit elárul a Jelenések könyve 10. része, hogy van Istennek más szava is (vö. Zsolt 29), de ez emberi fül számára hozzáférhetetlen (2Kor 12,4). A szent hetes szám jelzi, hogy a mennydörgésekben Isten szólt. A titkok az Istenéi, a kijelentett dolgok az emberéi. Ezzel alázasosan megelégszik János, és mi sem tehetünk másképpen, ha nem akarjuk erőnket természetlen spekulációkra pazarolni.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy az Úr követe / angyala (és minden Isten által felhatalmazott küldött) kezében ott van a nyitott könyv, Isten szava, végzése: tanítása és evangéliuma, ami most is szól hozzánk. Bár az angyal kiált, Isten pedig mennydörgő hangon szól, azonban kegyelem az, hogy számunkra nem ezt a dörgedelmes hangot küldi (nem azt kell lejegyezni), hanem a nyitott könyvből, az Isten ígéréből megszólaló isteni hang szólít meg minket, ami nem dörgedelmes, hanem örömteli hang, nyitva mindenki felé. Magasztaljuk a kegyelmes Istent, hogy az ő angyala ott áll tenger és föld (az egész világ) fölött, Isten nyitott szeretettel teli (nem dörgedelmes) ígérével a kezében, hirdelve, hogy Isten szava fölött van e világnak, időnek, minden változásnak. Könyörögjünk azért, hogy az Ő igéje mindig szóljon hozzánk, és az Úr hangja előtt soha ne zárjuk be a fülünket és a szívünket.

Május 30., csütörtök, olvasandó: Jel 10,8–11

„Odamentem az angyalhoz, és kértem tőle, hogy adja át nekem a könyvecskét. Ő pedig így szólt hozzám: Vedd át, és edd meg: keserűvé teszi a gyomrodat, a szádban pedig édes lesz, mint a méz.” (Jel 10,9)

Magyarázat: A látnokot újra megszólítja a „hang”, amely vele beszélt. Ez a hang az őt küldő Krisztus hangja. Parancsot kap arra, hogy a könyvecskét átvegye az angyaltól. Az átvétel után az angyaltól kapja a további különös parancsot: „Vedd és edd meg!” (9. v.). A jelenet Ezékiel könyve 3,1kk.-ből már ismert. A próféta prófeciát kap, amellyel teljesen eggyé kell válnia, hogy teljesíthesse. A két jelenet közt a különbség a prófécia tartalmában van. A prófécia egyszerre édes és keserű. Édes, mert benne van az evangélium, Isten kegyelmi üzenete; keserű, mert ítéletet is hirdet. Keserű, mert Isten népének is sokat kell szenvednie még Isten országa beteljesedéséig (11,1–14), de édes, mert az is világos a prófeciában, hogy Isten győzelemre viszi övéit, és részt ad nekik a maga győzelmében a bűn és halál felett (11,11–12,15kk.).

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy nem csak a Jelenések könyve íróját, hanem minket is ugyanaz a mennyei hang szólít meg: vedd át a nyitott könyvet, Isten ígését az angyal kezéből. Fogd a nyitott Bibliát, mert neked is ez ad feleletet, megoldást. Áldjuk Istent az ő életadó és útmutató ígéréért, ami kezdetben édes, mert az ember meghallja a vigasztalását. Aztán az ige keserű, mert rámutat a halálos bajra, mert előjönnek a nehéz igék; azok, amelyek vádolnak, megítélnék, nekem jönnek, figyelmeztetnek, kiverik a pótszereket a kezemből. Az ige keserű íze az egyház szolgálatára is vonatkozik: magasztaljuk a mindenható Istent, aki ma is elküldi az Övéit másokhoz, és nemcsak vigasztalni, hanem tanítani, vezetni, és prófétai módon feddeni! És dicsérjük az Urat, hogy az Ő igéje végül sem nem édes, sem nem keserű, hanem életmentő és üdvözítő. Vegyük hát kézbe, és éljünk vele minden napon!

Május 31., péntek, olvasandó: Jel 11,1–14

„Ekkor pálcához hasonló mérővesszőt adtak a kezembe, és ez a szó hangzott: Kelj fel, és mérd meg az Isten templomát, az oltárt és az ott imádkozókat; de a templom külső udvarát hagyd ki, és ne mérd meg, mert odaadatott a pogányoknak, akik a szent várost tapodják negyvenkét hónapig. Az én két tanúmnak pedig megadom, hogy ezerkétszázhatvan napig profétáljanak zsákruhába öltözve.” (Jel 11,1–3)

Magyarázat: A látnok jelképes profétai cselekvésre kap felhívást. Egy mérőnádát kap, hogy „mérje meg” az Isten templomát, az oltárt és a benne imádkozókat. A cselekmény valóban jelképes, hiszen a templomot és az oltárt még meg lehet mérni hosszúsággal, de a templomban imádkozókat nem. A mérés itt a felmérés, egyben a megőrzés, védelem jelképe. Akit az Isten számoltart, azt megőrzi. A látomás tartalma a következő: Jóllehet, a pogányság az utolsó időkben mindent eláraszt, még a legszentebb helyekre is betör, de Isten megőrzi azokat, akik az ő templomában, az ő egyházában, neki hűen szolgálnak; ha szenvedéseken keresztül is, de megtartatnak Isten országa számára, az örök életre. – Isten két tanúja profétai küldetéssel lép fel. A zsákruha azt jelenti, hogy bűnbánatra; megtérésre hívó prédikációt kell szólniuk (vö. Jón 3,5; Mt 11,21). Az az apokaliptikus hagyomány áll a két tanú képe mögött, hogy az utolsó időkben a Messiás előfutáraként Illés és Mózes megjelennek. Itt a visszatérő Illés és Mózes, Krisztus visszajövetelének az előfutáraiként, megtérésre hívják fel Izráelt, és a népeket. A nekik adott hatalom Illés és Mózes történeti alakjára emlékeztet. Van hatalmuk arra, hogy tűzzel emésszék meg azokat, akik meg akarják akadályozni őket küldetésük véghezvitelében, van hatalmuk büntető ítéleteket bocsátani a földre, mint ahogyan Illés „bezárta az eget”, hogy ne essen eső, és Mózes vérré változtatta a vizet, hogy kényszerítse a fáraót Izráel elbocsátására. De a két tanúnak is szenvednie kell és meg kell halnia a bizonyágtételért, mint ahogyan a proféták és Krisztus apostolai is szenvedtek, és vértanúhalált haltak, követve Urukot (vö. Mt 10,24–25). A két tanú holttestét meggyalázza a fenevad, mivel temetetlenül hagyja. Holttestük a „lelki értelemben vett” Sodoma és Egyiptom utcáin van kitéve látványosságra, ott, ahol „az ő Uruk is megfeszített” (8. v.). Sodoma a gonoszság, Egyiptom a megkeményedés és konokság megtestesítője. Ez a város Jeruzsálem, Krisztus és tanúi szenvedésének és vértanúságának színhelye. A világ népeinek olyan nagy az öröme likvidálásuk miatt, hogy az emberek ajándékokat küldenek egymásnak afeletti örömeikben, hogy véglegesen megszabadultak a megtérésre hívó szótól, nincs többé, aki az ige hirdetésével, és nevelő ítéletekkel bűneikre, az ítéletre, Istenre figyelmeztesse és Krisztushoz hívja őket (10–11 v.). A kárörvendező ujjongásnak azonban hamar vége szakad, amikor a két tanú feltámad. Az öröm félelembe csap át, mert Isten bizonyágot tesz tanúi mellett, hatalmas szavával a mennybe hívja őket. A két tanú mennybemenetele után támadt földrengésben a város, tehát Jeruzsálem tizedrésze összedül és hétezer főnyi embertömeg pusztul el. Ez a szám a templom pusztulása előtti Jeruzsálem lakosságának kb. egy tized része lehetett. Fontos megjegyzés, hogy a város megmaradt lakossága ezek után megtért (13. v.). Az igemagyarázók jelentős része kapcsolatba hozza ezt a proféciát azzal a váradalommal, hogy Krisztus visszajövele előtt a testi Izráel megtér (vö. Mt 23,39; Róm 11,25kk.). Ez az emberi világ történetében az utolsó lehetőség a megtérésre.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy Istennek ma is vannak tanúi, tanúságtevői, akik az egyház bizonyágtévő szolgálatát végzik. Imádkozzunk értük is, hogy minden akadályoztatás ellenére Isten Lelkétől kapott erővel végezhesék szolgálatukat napról napra. Azért vannak ketten (vagy többen), mert az egyház szolgálata mindig

közösségi szolgálat; ezért az egyházban egymásnak testvérei vagyunk, egymást támogatjuk, egymást kiegészítjük. Legyen hát számunkra is fontos e szolgálat támogatása, imádsággal, empátiával, és együttműködésre való készséggel. Könyörögjünk e szolgálatért, hogy azt Isten szolgálói valóban csak „zsákruhában”, vagyis alázattal, és bűnbánattal végezzék, Isten akaratát mindenkor hűségesen, félelem és megalkuvás nélkül képviselve a világban, mert csak ebből fakad áldás (áldás olaja) és utat mutató világosság (gyertya). Kérjük Istent, adjon erőt szolgálóinak a tanúságra akkor is, ha az elhajlott, nyilvánvaló bűnökkel terhelt világban rá kell mutatniuk arra, ami rossz, és akkor is, ha ezért a tanúságtételért szenvedést és halált is kell vállalniuk. Magasztaljuk az Urat, hogy Krisztus követéséhez, az Ő evangéliumáról való tanúságtételhez Ő ad erőt, határozott és bátor szívet, hogy az evangélium örömeit és szelídségét képviselhessek az ellenséges fogadtatás ellenére is.

Június 1., szombat, olvasandó: Jel 11,15–19

„A hetedik angyal is trombitált, és hatalmas hangok szólaltak meg a mennyben: A világ felett a királyi uralom a mi Urunké és az ő Krisztusáé lett, és ő uralkodni fog örökkön-örökké.” (Jel 11,15)

Magyarázat: A jövendölés szerint a hetedik trombitászó napjaiban teljeseedik be az „Isten titka”, Isten üdvözítő terve (vö. 10,7). A hetedik trombitászó által kiváltott események előtt egy pillanatra újra megnyílik Isten mennyei szentélye a látnok előtt. A mennyben hangok támadnak. Ezek a hangok a mennyei lények Istent dicsőítő himnuszának hangjai. A huszonnégy vén, az angyali fejedelmek főpapi rendje hálaadással dicsőíti Istent azért, hogy magához vette az uralmat. Az apokaliptikus gondolkodás szerint Isten ugyan „mindenható”, de a föld a bűn miatt nem Isten, hanem a gonosz jelenlétében él, és közvetlen hatása alatt áll. Most Isten magához ragad minden hatalmat, kiküszöböli a gonoszt a világból, és egyedül az ő szeretetének uralma érvényesül. – Isten mennyei templomának a megnyílása és a szövetség ládájának megjelenése a végidők eseménye. A szövetség ládája az első templom pusztulásakor elveszett, a váradalom szerint az utolsó időkben meg fog jelenni. Itt azonban nem a földi szövetségládáról, hanem a mennyei előképéről van szó. Isten a szövetségben foglalt ígéreteit beteljesíti, tervét a világmegváltásra véghezviszi. A mennyei szentély feltárulása azt jelenti, hogy a további események is a mennyből irányíthatnak. Isten világkormányzó hatalma viszi a világot a végső beteljesedés felé akkor is, ha ezt a gonosz támadó dühe olykor eltakarni látszik.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy bizonyosan eljön az idő, amikor mindenki előtt nyilvánvalóvá lesz, hogy ki az Úr ezen a világon. A hetedik trombitászó ezt hirdeti meg, lehull a lepel. Legyen szívünkben hálaadás azért is, hogy mi már Krisztus uralma alatt élhetünk, ezért nem kell komolyan venni a sok ideiglenes trónkövetelőt, aki Isten helyébe képzele magát. Nekünk nincs nagyobb erőforrásunk ennél a bizonyosságnál, hogy Jézus Krisztus: Úr (Fil 2,11). Nincs nagyobb lehetőség, mint ezt a tényt minél előbb elismerni, leborulni, és hálát adni érte. Bizony, a hetedik trombitászó közelsége megtérésre hívja a világot, mert eljön az idő, amikor Isten jogos haragja megítéli azokat, akik pusztítják a földet, háborúval, haraggal,

gyűlölettel, rivalizálással, környezetszennyezéssel, erkölcsi fertőzéssel; ugyanakkor megjutalmazza azokat, akik Őt szolgálták. Ám legyünk tudatában annak, hogy bármit is tettünk Isten akaratát cselekedve, csak azt tettük, ami a kötelességünk volt (Lk 17,10), – ezért nincsenek érdemszerző jó cselekedeteink, de van számonkérés, ítélet és jutalom. Magasztaljuk és dicsőítsük az Urat, aki az ítélet idején is az Ő krisztusi szeretetét, kegyelmét ragyogtatja fel szolgálói életén!

ÉLETÜNK ESEMÉNYEI

Hétközi programjaink, alkalmaink május 19–25 között

május 20., pünkösdhétfő:

10 óra – konfirmáció és fogadalomtétel az úrvacsorás istentisztelet keretében

május 21., kedd:

18 óra – irodalmi bibliakör

18 óra – kóruspróba

május 23., csütörtök:

18 óra – gyülekezeti bibliaóra

Hétközi programjaink, alkalmaink május 26–június 1 között:

május 28., kedd:

18 óra – énekes imakör

18 óra – kóruspróba

május 30., csütörtök:

18 óra – gyülekezeti bibliaóra

június 2., vasárnap:

18 óra – énekes-zsoltáros esti istentisztelet a Kálvin Kórus szolgálatával

Kapcsolat

LELKÉSZI HIVATAL

A Lelkészi Hivatal a templom jobb oldalán található udvaron keresztül közelíthető meg, bejárata a templom mögötti épületben van.

Várjuk szeretettel személyesen az alábbi időpontokban:

Hétfő: 10-13 óráig

Kedd: 9-12 óráig

Csütörtök: 14-17 óráig

Ebben az időben **az alábbi telefonszámon érhet el bennünket: 06-30-632-0789**

Keressen bennünket bizalommal kereszttelővel, esküvővel, temetéssel kapcsolatban. Itt jelentkezhet konfirmációs előkészítésre is. Tegye fel bátran kérdéseit a lelkészeknek!

ELÉRHETŐSÉGEK

E-mail: budapest-kalvin.ter@reformatus.hu **Honlap:** www.kalvinteriref.hu

Telefonügyelet a 06-30-256-6248 vagy a 06-30-122-85-29 számon **az alábbi időpontokban:**

Hétfő: 13-17 óráig
Kedd: 12-17 óráig
Szerda: 9-17 óráig
Csütörtök: 9-14 óráig
Péntek: 9-17 óráig

ADOMÁNYOK

Mivel egyházközségünk kiadásai havi rendszerességgel kerülnek kifizetésre, kérjük testvéreinket, hogy egyházfenntartói járulékukat is havi rendszerességgel juttassák el nekünk. Javasoljuk, hogy rendelkezzenek rendszeres havi banki átutalásról. Közleménybe írják be nevüket, és hogy „egyházfenntartói járulék”.

OTP Banknál vezetett számlaszámunk: 11707024-20107972

IBAN: HU21 1170 7024 2010 7972 0000 0000

BIC (SWIFT) KÓD: OTPVHUHB

További részletek honlapunkon: www.kalvinteriref.hu

---

*»Tudjuk pedig,
hogy aki szűken vet, szűken is
arat,
és aki bőven vet, bőven is
arat. Mindenki úgy adjon,
ahogyan előre eldöntötte
szívében,
ne kedvetlenül vagy
kényszerűségből, mert „a
jókedvű adakozót szereti
Isten”!«*

2Kor 9, 6–7